

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

NJUTÅNGER SKOLA OCH FRITIDSHEM

SKÄRBERG, CAROLA
HUDIKSVALLS KOMMUN

Innehåll

Grunduppgifter	2
Utvärdering	2
Främjande åtgärder	3
Främja likabehandling oavsett ålder	3
Främja likabehandling oavsett kön	4
Främja likabehandling oavsett funktionsförmåga	5
Främja likabehandling oavsett vad man tror på eller vilket land man kommer ifrån	5
Kartläggning	6
Förebyggande åtgärder	7
Motverka kränkande behandlingar och hårt språkbruk under hela skoldagen.	7
Rutiner	8

Ett systematiskt likabehandlingsarbete är ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter samt förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling hos alla elever som ingår i verksamhetsområde grundskola och grundsärskola.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola F-6 och fritidsverksamheten.

Vår vision

En liten skola med stora möjligheter - kunskap och trygghet för framtiden

Planen gäller från

2023-01-01

Planen gäller till

2023-10-31

Ansvariga för planen

Carola Skärberg, rektor

Elevernas delaktighet

Klassråden och elevrådet diskuterar begreppen och handlingarna i planen. Elevrådet slutför, tillsammans med den av rektor utsedda personen, den elevnära versionen av planen som sedan skickas ut till samtliga vårdnadshavare i Unikum.

Vårdnadshavarnas delaktighet

En elevnära version av planen läggs ut på Unikum.

Personalens delaktighet

Personalen har varit med och tagit fram skolans regler och förhållningssätt.

Förankring av planen

Förankring sker till eleverna via den elevnära versionen, klassrådsdiskussioner, elevråd och versionen som skickas hem.

Förankring till personalen sker via delaktighet i framtagandet och genom att vi använder planen i vardagen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen diskuteras och revideras av personalgruppen. Trygghetsteamet ansvarar.

Den elevnära planen diskuteras och revideras genom diskussion i klassråd och elevråd.

Delaktiga i utvärdering av fjolårets plan

Elever, personal och skolledning.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Revidering och uppdatering av båda planerna.

Årets plan ska utvärderas senast

Oktober 2023

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Vi kommer att utvärdera skolans DoK och den elevnära versionen genom diskussioner i arbetslag och med eleverna i klassrummen. Planen kommer också att utvärderas av trygghetsteamet. Den elevnära planen kommer även att diskuteras på elevrådet.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Carola Skärberg, rektor.

Hur eleverna har involverats i utvärderingen

Genom klassråd och elevråd.

Hur personalen har involverats i utvärderingen

Genom diskussion på teammöten.

Främjande åtgärder

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Främja likabehandling oavsett ålder

Område som berörs av insatsen

Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever på skolan ska känna samhörighet med elever från andra årskurser.

Insats/åtgärd

- Åldersblandade aktiviteter tex gemensamma friluftsdagar, utedagar, storsamlingar etc.
- Åldersblandade raster.
- Äldre elever kommer ibland att, med stöd av pedagoger, ha i uppdrag att ordna aktiviteter för yngre elever.

Ansvarig

Mentorer och övrig personal

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela året.

Hur eleverna involverats i de främjande åtgärderna

Planera och leda tex rastaktiviteter, friluftsdagar för de yngre årskurserna.

Hur personalen involverats i de främjande åtgärderna

Genom att organisera och planera tillsammans med eleverna.

Främja likabehandling oavsett kön

Områden som berörs av insatsen

Kön, könsidentitet eller könsuttryck.

Mål och uppföljning

Ge pojkar och flickor lika mycket uppmärksamhet inom skolvardagen. Alla elever respekteras oberoende av kön, könsidentitet och uttryck.

Insats/åtgärder

- Personal tillämnar och låter ett normkritiskt förhållningssätt genomsyra verksamheten.
- Ta fram ett gemensamt förhållningssätt på skolan.

Ansvarig

Undervisande lärare och övrig personal.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela året.

Hur eleverna involverats i de främjande insatserna

Genom klassråd och elevråd diskutera och arbeta fram ett gemensamt förhållningssätt. Där vi belyser skolans värdeord som är: respekt, attityd, ansvar och hänsyn.

Hur personalen involverats i de främjande åtgärderna

På teammöten arbeta fram ett gemensamt förhållningssätt på skolan.

Genom undervisning samt elevnära versionen av plan DoK som arbetats fram på klassråd och elevråd.

Främja likabehandling oavsett funktionsförmåga

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning.

Mål och uppföljning

Att alla elever i så stor utsträckning som möjligt kunna delta i alla aktiviteter som planeras och genomförs. Vi gör uppföljning genom diskussioner på teammöten.

Insats/åtgärder

- Lärare och övrig personal ska vara påläst om hur olika funktionsnedsättningar begränsar elever.
- Skolan ska anpassa de gemensamma aktiviteterna och hur de utformas så att alla elever kan delta.

Ansvarig

Mentor och undervisande lärare.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela året.

Hur eleverna involverats i de främjande åtgärderna

Genomgående diskussioner kring att vi alla är olika och har olika förutsättningar och styrkor.

Hur personalen involverats i de främjande åtgärderna

Samtal med eleverna.

Planering och anpassningar av aktiviteter.

Främja likabehandling oavsett vad man tror på eller vilket land man kommer ifrån

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Mål och uppföljning

Eleverna ska ha kännedom om religionsfrihet och vad detta innebär samt känna till olika religioner.

Eleverna kommer att visa sina kunskaper kring målet genom att delta i diskussioner med andra, genomföra värdegrundsövningar och redovisa kunskaper om olika religioner.

Insats/åtgärder

- Vi kommer att uppmärksamma fester och traditioner som är knutna till de stora världsreligionerna.
- Eleverna kommer att arbeta med olika religioner och kommer att redovisa dess skriftligt eller muntligt.
- Värdegrundsövningar i klass.

Ansvarig

Undervisande lärare.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela året.

Hur eleverna involverats i de främjande åtgärderna

Redovisning av arbetet.

Deltagande i värdegrundsövningar och diskussioner.

Hur personal involverats i de främjande åtgärderna

Undervisa enligt kursplanen i religion.

Leda och delta i värdegrundsövningar i sin klass.

Kartläggning

Metoder för kartläggning

- Elevenkäter avseende bl.a. trygghet, respekt och trivsel.
- Diskussioner med elever vid utvecklingssamtal i början av terminen.
- Trygghetsvandring.
- Klassråd och elevråd.

Fritidsverksamheten

- Trygghetsvandring med tillhörande diskussion.
- Samtal med eleverna.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Hur elever och vårdnadshavare involverats i kartläggningen

Alla elever fyller i en enkät gällande bl.a. trygghet, respekt och trivsel på Unikum som sedan diskuteras på utvecklingssamtalet.

Eleverna gör rundvandringar tillsammans med mentor på skolan i mindre grupp, både utomhus och inomhus. Då har eleverna berättat om var, vad och när kränkande behandling sker.

Hur personalen involverats i kartläggningen

Diskussioner inom personalgruppen och med elever.

Resultat och analys

Rundvandringarna visar att, om kränkningar sker, så är det på skymda/avlägsna platser inom/utomhus.

Förebyggande åtgärder

Motverka kränkande behandlingar och hårt språkbruk under hela skoldagen.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

Mål 1: Minimera antalet kränkningar under skoltid.

Uppföljning: Via förväntningstrappan och åtgärdstrappan samt samtal mellan elev och mentor/rastvärd/undervisande lärare.

Mål 2: Genomföra värderingsövningar och diskussioner i alla klasser.

Uppföljning: Diskussioner inom personalen under teamtid.

Mål 3: Kunskap om nätetikett, kränkningar på nätet, via sociala medier och sms.

Uppföljning: Samtal med elever.

Mål 4: Öka trivseln och gemenskapen mellan årskurserna.

Uppföljning: Via elevenkät och samtal mellan elev och undervisande lärare/mentor.

Åtgärder

- Aktiviteter som involverar flera årskurser och skapa en vi-anda på skolan.
  - Blanda klasser för aktiviteter. Tex matematik, sagoläsning, pyssel, friluftsdagar, samarbetsövningar eller rollspel (gäller ej under pandemi).
  - Kurator och spec diskuterar främjande och förebyggande åtgärder gällande språkbruk och trivsel med enskilda elever och klasser.
- En elevnära version av plan DoK som processas i samtliga klasser, elevråd och i samtal mellan vårdnadshavare och elever.
- Värdegrundsfrågor tas upp under klassråd/värdegrund.
- Visionsarbete där skola, elever och vårdnadshavare jobbar tillsammans och åt samma håll.
- All personal på skolan tar ansvar för alla elever, är positiva förebilder och ger uppmuntran och stöd.
- Vi utvärderar rastvärdssystemet.
- Vi har en förväntningstrappa och en åtgärdstrappa och agerar snabbt efter den vid tecken på kränkningar, se rutiner för att utreda och åtgärda.

- Elevhälsan har gjort ett årshjul för de förebyggande och främjande arbetet på skolan.
- Gemensamma storsamlingar i idrottshallen (gäller ej vid pandemi).

Motivera åtgärd

Vi anser att vi kan undvika kränkande särbehandling om vi har en vi-anda på skolan där eleverna känner varandra och för varandra.

Genom att involvera alla på skolan, inklusive vårdnadshavarna, så tydliggör vi vad som är okej och vad vi inte accepterar. Vi agerar snabbt för att undvika att små konflikter eskalerar och leder till något större och mer svårlöst/oacceptabelt.

Ansvariga

All personal

Datum när det ska vara klart

Pågår under hela året. Revidering av den elevnära versionen av DoK varje läsår.

Hur eleverna involverats i de främjande åtgärderna

De är med och planerar hela vägen genom t ex klassråd och elevråd.

Hur personalen involverats i de främjande åtgärderna

Genom teammöten, diskussioner och arbete med eleverna.

Rutiner

Skolans förhållningssätt

Vi arbetar fram gemensamma ordningsregler i början av läsåret. Ordningsreglerna är framtagna ur skolans vision "En liten skola med stora möjligheter - kunskap och trygghet för framtiden"

- Vi tar ansvar för vår kunskap genom att:
  - Vi har en god studiero.
  - Vi är positiva till att prova nya saker.
- Vi tar ansvar för vår trygghet genom att:
  - Vi visar hänsyn mot alla.
  - Vi respekterar områden för specifika aktiviteter.

Dessa ordningsregler arbetar klasserna och elevrådet med för att utveckla en förståelse för dem och för att alla ska få verktyg till att följa dem.

Upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi har rastvärdar ute varje rast som bär reflexvästar för att synas bättre. Vi lyssnar på vad eleverna berättar och tar dem på allvar.

Vi har samtal om värdegrunden i klasserna, både enskilt och i grupp.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Mentor, rektor, all övrig personal på skolan samt personal från elevhälsoteamet.

Utreda och åtgärda när en elev kränks av andra

Handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling.

Varje vuxen har ansvar för att upptäcka och stoppa diskriminering och kränkande behandling. Det innebär att:

- Genast ingripa vid pågående konflikt.
- Så snart det är möjligt samtala med berörda elever.
- Vara uppmärksam på sitt eget förhållningssätt.
- Uppmuntra varje barn att prata med sin lärare/annan vuxen när de far illa eller ser att någon annan gör det.

När kränkande behandling mellan elever blir känd skall rektor informeras via en Stella-anmälan. Följande ska ske i första hand av mentor:

1. Starta en utredning för att ta reda på vad som har hänt genom att först lyssna på offret och sedan på den eventuella förövaren.
2. Samtala med berörda elevers vårdnadshavare var för sig.
3. Dokumentera i åtgärdstrappan för förövaren och se över stöd till den som är utsatt. Bestämma tid för uppföljning som ska ske efter två veckor.
4. Om så behövs informera och samtala med berörda elevers klasskamrater i smågrupper eller enskilt.
5. Uppföljning sker med berörda elever och deras föräldrar.
6. Vid upprepad kränkande behandling följs åtgärdstrappan.
7. Samtliga åtgärder dokumenteras.
8. Rektor ska löpande hållas uppdaterad.

Utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Anmälan om kränkning som avser vuxen gentemot elev sker via Stella och muntligt till rektor. Rektor ska utan dröjsmål utreda händelsen och vidta lämpliga åtgärder.

Utreda och åtgärda när personal kränks av personal

Anmälan om kränkning som avser vuxen gentemot annan vuxen sker via Stella och muntligt till rektor. Rektor ska utan dröjsmål utreda händelsen och vidta lämpliga åtgärder. Se kommunens tillämpning.

Uppföljning

Sker efter två veckor. Ansvarig gällande elev mot elev är i första hand mentor. Medansvar vid steg 3 och uppåt i åtgärdstrappan är trygghetsteam, EHT och rektor.

Dokumentation

Mentor är ansvarig för att samtalen dokumenteras i åtgärdstrappan. Elevhälsan och rektor dokumenterar i PMO.

Ansvarsförhållande

Mentor är ansvarig för sina elever. Ansvarsfördelning kan ske senare i åtgärdsrappan till EHT, trygghetsteam och rektor.

Trygghetsteamets arbete

På skolan finns ett trygghetsteam (THT) som består av kurator och representant från personalgruppen. Trygghetsteamets uppgift är att hjälpa mentorer när de känner att de inte når fram till önskat beteende hos eleverna på egen hand. De blir automatiskt inkopplade vid steg 3 i åtgärdsrappan.

1. Mentor skriver en ansökan till THT, samt bifogar dokumentation från åtgärdsrappan steg 1 och 2.
2. THT ser över ärenden och inleder arbete/åtgärd inom 2 skoldagar med samtal med elev/elever.
3. Insatser dokumenteras av THT.
4. Återkoppling till mentor som dokumenterar i åtgärdsrappan.
5. Uppföljning och avslut av ärende alternativt en ny insats.

I juni varje år görs en sammanställning av gruppens arbete under läsåret. Sammanställning lämnas till rektor.